

L'OPINIÓ

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Catalunya té dret a l'Estatut. Les Corts no tenen dret a refusar-lo.

El Govern futur

Les darreres declaracions del senyor Lerroux a «El Sol», de Madrid, han servit per a posar de manifest, una vegada més, que no hi ha entre els homes que governen Espanya la cordialitat i el grau de confiança necessari per a una col·laboració eficaça.

Alguns volen suposar que el fet que sorgeixin aquestes discrepàncies demostra la gran vitalitat del règim republicà naixent. En totes les grans nacions d'Europa, diuen, la lluita dels partits diversos no impedeix que funcionin normalment les Institucions democràtiques.

No és possible imaginar un error més perillós que aquest.

D'ací a un quant temps, quan la República ja estarà definitivament consolidada, és evident que no farà sinó afavorir-la el lliure joc de les forces polítiques del país.

Avui no són així les coses. El que convé és que mantinguem la unió indestructible de tots els partits d'esquerra que són indispensables perquè funcionin sense entrebancs el Parlament.

Es indubtable que per aprovar la Constitució fonamental de l'Estat i l'Estatut de Catalunya fa falta una bona majoria a la Cambra legislativa.

Altament no podríem arribar a estructurar en les seves bases el règim actual, que és el que va ocórrer, dissortadament, llavors de la primera República.

Això vol dir que no són tolerables en aquests moments ni les qüestions personals ni les dissensions entre els republicans de bona voluntat.

Només amb un esforç suprem de tots els homes d'esquerra serà possible que el Parlament doni els fruits que n'espera el Poble.

TOTS AQUELLS QUE CONTRIBUEIXEN A INTRANQUIL·LITZAR L'OPINIO PUBLICA EN AQUESTS MOMENTS, FAN EL JOC A LES DRETES

L'Anti-Crist

Pel que fa al nostre país, la sapientia i la prudència de l'Església catòlica ha fallat sorollosament. Si no corrés perill que en prenguessin per un irreverent — que no ho sóc —, afegiria que ha fallat, gràcies a Déu.

Els que en tots els plets fan jugar el nom del Senyor, haurien d'admetre que la repulsa que el nostre poble ha donat al clericalisme, és de gràcia divina. Són ells els que ens han volgut donar la batalla en nom del cel, i el cel els ha engecat una pedregada i els ha deixat amb les vergonyes al descobert, amb el bàcul capgirat i en la més ridícula de les postures.

En ésser lliurat el bàcul als prínceps de l'Església, se'ls recomana suavitat seriosa a corregir, estimul del foment de les virtuts, calma d'esperit a aplicar les censures. Del cardenal Segura per avall, cap dels acaparadors de la representació del Crist no ha tingut en compte res d'això. Gràcies. Personalitzat els factors, ens cal remarcar que la República ha tingut dos grans gestors: Primo de Rivera i el cardenal Segura. El primer en precipità l'adveniment, el segon ha destriat el camp pel que concierneix la manera de consolidar-la de forma adient als nostres temps. El gran mal sonni i la preocupació de molts homes amb els quals cal comptar per l'edificació de la República, s'haurà esvaït segurament a hores d'ara. S'ha dit i repetit tant que cal tenir en compte l'enorme influència que l'Església exerceix damunt del poble, que ens no havíem arribat a creure, i fins renunciàvem, a la bestreta, a donar-li la batalla. No hem estat nosaltres sols els cànclids i fins injustos amb el nostre poble. El clericalisme també ho ha estat, i sols per això s'ha agafat els

dits en plantejar-nos un plet que, com sabem, ha perdut amb tots els pronunciaments desfavorables.

Tan cert era que la immensa majoria del país era monàrquica com que era catòlica. La monarquia s'enfonçava enmig de la joia nacional, i ara les candidatures clericals no han assolit ni el vint per cent de vots emesos en el darrer plebiscit.

Acceptem que no té res a veure aquest balanç per mesurar el sentiment religiós que pugui tenir el nostre poble, però sí que molt a veure, en la pretesa autoritat de l'Església i la pretesa adhesió del nostre poble a aquesta institució que, a títol de l'espiritual, sols persegueix acaparar els poders materials i temporals.

Celebraríem que l'Església no aprofités la lliçó. Que segueixi lligant la sort d'allò que proclama etern i al marge de les humanes disputes, a les contingències i a l'origen dels pobles. Com que fet i fet sols allò que és mutable pot ésser etern, quan abans s'enfonçin els que pretenen haver arribat al fi de la veritat, més hi guanyarà la veritat i nosaltres. Cal, però, que nosaltres traiguem el màxim profit de la lliçó que ens acaba de proporcionar el nostre poble, i cal especialment que, sense vacil·lació ni preocupació, però guardant el màxim respecte a tot el que sigui respectable, ens produïm d'acord amb les seves indicacions, ja que coincideixen amb les conviccions democràtiques i liberals nostres.

El gegant tenia els peus de fang. Ha volgut saltar del sòcol i ha quedat emicolat. Ara tot el problema queda reduït a escombrar els trossos i deixar el pas lliure a la circulació.

A. ARAGAY

Temes municipalistes

La participació de Catalunya en el cinquè Congrés Internacional de Ciutats, de Londres

En la reunió que va celebrar recentment a París el Consell Permanent de la U. I. V., es posà de manifest el que serà el V. Congrés Internacional de Ciutats, que tindrà lloc a Londres, l'any que ve. La invitació al mateix va ésser dirigida a la Unió Internacional en el curs del Congrés que se celebrà a Sevilla i Barcelona, en nom de totes les associacions municipalistes angleses i del Consell del Comtat de Londres, sota el patronatge de M. Neville Chamberlain, ministre d'Hygiene Pública. Els municipalistes mundials reunits a Barcelona acceptaren jocosament la invitació i en la reunió de París, els representants de les Unions de Municipis de diferents Estats entre els quals el senador Wi-

bant, per Holanda; el senador Vinck, per Bèlgica; el nostre amic Pere Comes, per Espanya; el doctor Mulier, per Alemanya; el doctor Dannenberg, per Austria; els senyors Herriot, Sellier i Latour, per França; M. Montagu Harris, per Anglaterra; el doctor Lipoetz, per Hongria; I. Wlodek, per Polònia; el professor Zipek, per Txecoslovàquia i el doctor Schulthess, per Suïssa, acabaren de perfilar el que serà la magna manifestació municipalista internacional de la capital anglesa.

Les dues qüestions que tractarà el Congrés, la qual importància no cal remarcar, són: «El sistema de gestió actual dels poders locals» i «La formació i nomenament dels funcionaris

ban, per Holanda; el senador Vinck, per Bèlgica; el nostre amic Pere Comes, per Espanya; el doctor Mulier, per Alemanya; el doctor Dannenberg, per Austria; els senyors Herriot, Sellier i Latour, per França; M. Montagu Harris, per Anglaterra; el doctor Lipoetz, per Hongria; I. Wlodek, per Polònia; el professor Zipek, per Txecoslovàquia i el doctor Schulthess, per Suïssa, acabaren de perfilar el que serà la magna manifestació municipalista internacional de la capital anglesa. Les dues qüestions que tractarà el Congrés, la qual importància no cal remarcar, són: «El sistema de gestió actual dels poders locals» i «La formació i nomenament dels funcionaris

I així, en la capital britànica, serà reconeguda per tots la vitalitat i la tradició del municipi de Catalunya. Qualitats que a París ens valgueren de M. Eduard Herriot, el batlle de Lió, i ex-president del Consell, les següents paraules: «Conec Catalunya, els seus homes, els seus esforços, el seu esperit liberal i l'aprecio de veres. Però una de les coses que més admiro de Catalunya, és el seu esperit municipalista, tan aferrat i tan conscient. Catalunya deu el seu progrés polític, el ciutadanisme del seu poble, en aquesta convenció municipalista, ja que sense municipis progressius, sense aquesta soca tradicional, no pot haver-hi pobles grans.»

No basta haver guanyat

Si en la batalla de diumenge passat s'hagués tractat solament de fer un recompte de vots, com sembla és, o millor dit, era l'aspiració d'alguns dels partits — i tan partits — contrincants, la tasca dels homes de l'Esquerra de Catalunya, seria finalitzada i podrien retirar-se tranquils a casa seva, i passar l'estiu de la millor manera que poguessin; però la batalla de diumenge, no fou una batalla per tal de veure qui agabellava major nombre de sufragis. Era una batalla en la qual el vencedor adquiriria davant el poble uns responsabilitats, com mai hagi pogut tenir davant seu cap partit polític.

L'Esquerra Catalana es troba vencedora, i al seu davant un seguit de problemes de solució laboriosa; alguns d'ells, veritaders trencaocells. Hi ha problemes tan vitals, com el de l'Estatut de Catalunya, que caldrà defensar-lo — si arriba el cas — contra qui sigui. Hi ha el problema econòmic; les finances estan desballestades i el diner no circula, produint un marasma en els negocis que de no reaccionar aviat, podria ocasionar danys irreparables. Hi ha, també, el problema social. Avui, el problema social ha arribat a ésser la preocupació més profunda en les classes productores.

No pretenc fer ad un tractat de política econòmica-social, però pel bé de tots, crec necessari que l'obrero conguin el lligam indissoluble que hi ha entre el preu de producció i el consum; que sàpiga que mal com ara, el fabricant i el comerciant no s'havien trobat en situacions tan apuradíssimes. Prengueu als banquers si mai heu tingut tants retorns de lletres i si els comptes corrents havien estat mai tan baixos. Si a l'obrero li convé saber coses que ignora, al patró també l'interessa conèixer les necessitats dels seus operaris, i no deixar que els confictes s'aguditzin allà on hi ha for-

ma de resoldre'ls tan bon punt s'incien. Això estalviaria molts trasbalsos, però el patró a Catalunya, és un xic masell i gairebé mai no es delecta fins que les coses han arribat al cap d'aval; quan la olució ja ha fet perdre setmanades als treballadors i a ell un tant per cent de comandos considerable.

Aquesta labor de mútua comprensió, labor d'un tacte i d'una delicadesa especials, cal que els homes més destacats del nostre partit l'empenguin de ple i, sobretot, amb entusiasme. És una de les tasques més desagradables, per tal que hom topa amb els interessos de classe, i amb els interessos particulars, sempre en pugna, però és una feina que no la podem negligir, si volem que la nostra Catalunya sigui rica i plena.

Un altre problema a resoldre sense pensar-s'hi gens, és el de la moralitat pública. El que passa ara als diversos music-halls del Paral·lel, no pot continuar un dia més. És una vergonya per Barcelona, i que la nostra dignitat de ciutadans no pot permetre; ultra això, la prostitució exhibida en la forma que ara es fa i la venda de llibres i revistes pornogràfics, té d'acabar-se radicalment. No s'hi poden jugar amb aquestes coses, si volem que la nostra raça no degeneri. Si mireu vint-i-cinc anys enrere, veurem l'avenç (?) en els nostres costums, però, potser ara en fem un gra massa.

FRANCESCO SERINYA

RECORDS DE VIATGES

Al voltant de la nova Ibèria

En aquestes hores de neguit per a la nova estructuració d'Ibèria, pot ésser oportú d'esmentar aci algunes notes espigolades sobre el terreny, referents al règim d'Austria en la postguerra.

El que ha esdevingut a l'Imperi Austro-Hongarès durant els dies lluctuosos de la guerra gran, féu resuscitar les nacionalitats i gairebé totes alhora reclamaren la pau, per tal d'espolsar-se l'opressió. La Bohèmia, l'Eslovàquia i la Galitzia se separaren de l'Austria, mentre Transsilvània, Croàcia, Iugoslàvia i Itàlia fugen del domini d'Hongria, la qual nació reprenen també la seva llibertat.

Austria resta aïllada, i hi és proclamada la República. Una República democràtica, la legislació de la qual surt del poble. Però també resta reduïda a la vuitena part del que fou l'antic Imperi. En un tancar i obrir d'ulls, Austria disminueix la seva riquesa, i el territori que li queda no abasta a cobrir les exigències de la vida dels sis milions d'habitants.

Aquest Estat, actualment forma un Estat federatiu com Suïssa. És dividit en nou províncies autònomes, cada una de les quals té el seu Parlament i Govern regional, i juntes formen el Govern federal, resident a Viena.

Aquesta ciutat forma una província urbana, perquè, ella sola té més habitants que cap altra província austriaca de la federació. Viena esdevé un Estat dintre de l'Estat austriac. Conté tres Governats: el de l'Estat Federal, el de la província Baixa austriaca i el de la província urbana.

Tot i la nova divisió de l'Estat austriac, cal convenir que Austria és Viena, i Viena cal que es preocupi de l'esdevenidor, perquè és un problema de vida o mort per a ella.

Els esforços de redreçament resulten d'una progressió lenta, per a les necessitats preemptions. Forma part d'aquesta lentitud l'encariment de la vida, degut, en bona part, a les taxes i gabelles de totes menes que pesen feixugues damunt de l'industrial, del comerciant, de l'importador i de l'exportador. Per contracop això repercuteix a les masses obreres, i a despit de l'aument de salaris i dels socors mensuals als sense feina (75 milions que equivalen a unes 150 pesetes, els és molt difícil suportar la vida vienesa).

Viena pateix d'excés de capitalitat. L'alcalde és alhora cap de l'administració de la província, i el Senat que li correspon és el govern d'aquesta província, dividida en 21 districtes urbans. A més, el Senat de Viena té jurisdicció de demanda contra les decisions del Consell municipal.

Aquesta organització que de primer antuvi apareix una perturbació, permet que Viena desenvolupi els seus plans urbans amb més llibertat i faci front a les necessitats pròpies. Així Viena, a l'empara dels monopolis de gas, electricitat, tramvies i aigües potables, ha vist créixer enormement els seus cabals, tot i haver rebaixat les tarifes de manera que actualment són inferiors a les d'abans de la guerra.

Avui la província de Viena, que no més enclou la ciutat, cobreix les seves despeses amb superàvit. Pels es pot permetre d'encarregar-se de les pompes fúnebres, del lloguer de dipòsit, d'un servei d'annuncis i d'una fàbrica de cervesa. A més, posseïx accions de moltes societats industrials.

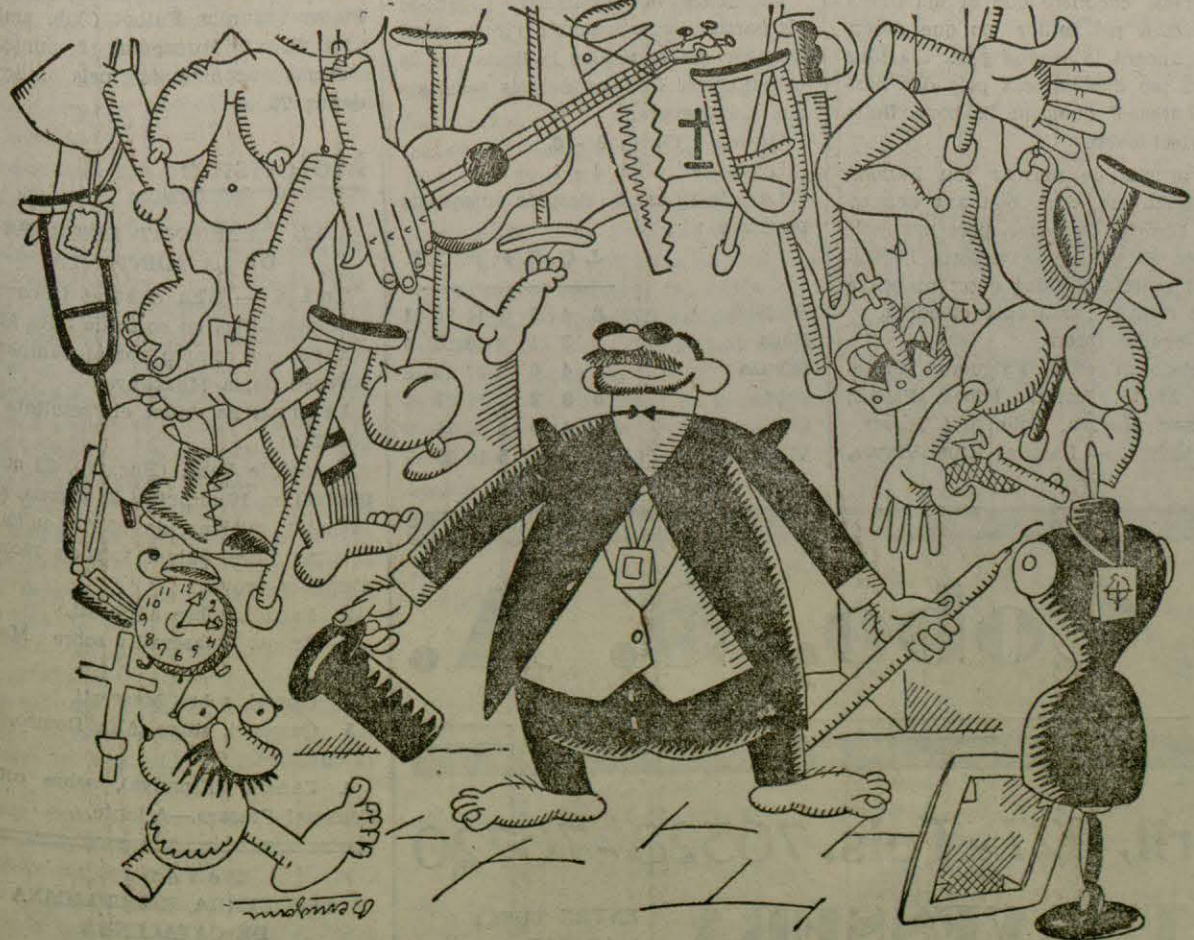
Això dona una superioritat, i als seus administradors una autoritat paternal certament influent en els destins dels pobles. Aquesta autoritat es mou dintre un cercle de llibertat i de tolerància admirables, car en aquesta ciutat, administrada per una majoria socialista, circulen pels carrers les grandioses manifestacions polítiques, amb la mateixa calma i dignitat que ho fan les processons religioses per la «Fête-Dieu» (Corpus).

Dintre d'un règim perfecte de democràcia i de llibertat, els esdeveniments socials i polítics d'un Estat no poden ésser contraris al que determinen les lleis promulgades sota els auspicis d'aquesta democràcia i d'aquesta llibertat.

F. BLASI VALLESPINOSA

LAMENTACIO

per Beniganl

-Nosaltres, vinga ex-vots! I ells vinga vots!

A. R. D.